

NARIADENIA

NARIADENIE RADY (EÚ) č. 390/2014

zo 14. apríla 2014,

ktorým sa ustanovuje program „Európa pre občanov“ na obdobie rokov 2014 – 2020

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 352,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s osobitným legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V súlade s článkami 10 a 11 Zmluvy o Európskej únii má každý občan právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie a inštitúcie Únie by mali občanom a reprezentatívnym združeniam poskytovať možnosť prejavovať a verejne si vymieňať názory na všetky oblasti činnosti Únie a mali by udržiavať otvorený, transparentný a pravidelný dialóg s reprezentatívnymi združeniami a občianskou spoločnosťou.
- (2) Prostredníctvom oznámenia Komisie z 3. marca 2010 s názvom „Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu“ sa Únia a členské štáty snažia zabezpečiť rast, zamestnanosť, produktivitu a sociálnu súdržnosť pre budúce desaťročie.
- (3) Aj keď byť občanom Únie so zaručenými právami objektívne predstavuje pridanú hodnotu, Únia nie vždy účinným spôsobom zdôrazňuje súvislosť medzi riešením širokej škály hospodárskych a sociálnych problémov a politikami Únie. Pôsobivé výsledky v podobe mieru a stability v Európe, dlhodobého udržateľného rastu, stabilných cien, účinnej ochrany spotrebiteľov a životného prostredia a presadzovania základných práv preto nevedli vždy u občanov k silnému pocitu príslušnosti k Únii.
- (4) Na priblíženie Európy jej občanom a umožnenie toho, aby sa mohli v plnej miere zúčastňovať na budovaní čoraz súdržnejšej Únie, sú potrebné rôzne opatrenia a koordinované úsilie prostredníctvom činností na nadnárodnej úrovni a na úrovni Únie. Európska iniciatíva občanov poskytuje jedinečnú príležitosť, ako občanom umožniť priamo sa zúčastňovať na vytváraní právnych predpisov EÚ ⁽³⁾.
- (5) Rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1904/2006/ES ⁽⁴⁾ sa stanovil akčný program, ktorý potvrdil potrebu presadzovať trvalý dialóg s organizáciami občianskej spoločnosti a s obcami a potrebu podporovať aktívnu účasť občanov.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 299, 4.10.2012, s. 122.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 277, 13.9.2012, s. 43.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 211/2011 zo 16. februára 2011 o iniciatíve občanov (Ú. v. EÚ L 65, 11.3.2011, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1904/2006/ES z 12. decembra 2006, ktorým sa na obdobie rokov 2007 až 2013 ustanovuje program „Európa pre občanov“ na podporu aktívneho európskeho občianstva (Ú. v. EÚ L 378, 27.12.2006, s. 32).

- (6) Správa o priebežnom hodnotení programu Európa pre občanov (2007-2013), spolu s verejnými konzultáciami online a dvomi následnými konzultačnými stretnutiami zainteresovaných strán potvrdili, že organizácie občianskej spoločnosti aj zúčastnení jednotlivci považujú nový program „Európa pre občanov“ za relevantný. Tiež sa zväžilo, že program by sa mal stanoviť tak, aby mal vplyv na organizačnej úrovni, pokiaľ ide o budovanie kapacít, a aj na osobnej úrovni, pokiaľ ide o zvyšovanie záujmu o záležitosti Únie. Týmto nariadením by sa mal preto ustanoviť program „Európa pre občanov“ na obdobie rokov 2014 – 2020 (ďalej len „program“).
- (7) Pokiaľ ide o témy projektov, ich zakotvenie v miestnom a regionálnom kontexte a o zloženie zainteresovaných strán, mali by existovať dôležité synergie s inými programami Únie, konkrétne v oblastiach vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže, športu, kultúry a audiovizuálneho sektora, základných práv a slobôd, sociálneho začleňovania, rodovej rovnosti, v oblasti boja proti diskriminácii, v oblasti výskumu a inovácie, informačnej spoločnosti, rozšírenia a vonkajšej činnosti Únie.
- (8) S cieľom oživiť všetky aspekty verejného života by program mal zahŕňať široké spektrum rôznych akcií vrátane stretnutí občanov, kontaktov a rozhovorov o otázkach týkajúcich sa občianstva, podujatí na úrovni Únie, iniciatív na zvýšenie povedomia a podnietenie úvah o rozhodujúcich momentoch európskej histórie, iniciatív na zvýšenie informovanosti európskych občanov, a to najmä mladých ľudí, o histórii Únie a o fungovaní jej inštitúcií, ako aj diskusií o otázkach európskej politiky.
- (9) V uznesení Európskeho parlamentu z 2. apríla 2009 o svedomí Európy a totalitarizme a v záveroch Rady z 9. – 10. júna 2011 o pripomínaní zločinov spáchaných totalitnými režimami v Európe sa podčiarkuje, že je dôležité zachovať si spomienky na minulosť ako spôsob prekonania minulosti a budovania budúcnosti, a zdôrazňuje význam úlohy Únie pri uľahčovaní, spoločnom udržiavaní a podpore kolektívnej pamäte, pokiaľ ide o tieto zločiny. Mal by sa preto zohľadniť význam historických, kultúrnych a medzikultúrnych aspektov, ako aj existujúce prepojenia medzi pamäťou a európskou identitou.
- (10) Horizontálnym rozmerom programu by sa malo zabezpečiť zhodnocovanie a prenosnosť výsledkov pre väčší vplyv a dlhodobú udržateľnosť. Na tento účel by začaté činnosti mali mať spojenie s politickým programom Únie a mali by sa primerane propagovať.
- (11) Osobitná pozornosť by sa mala venovať vyváženej integrácii a účasti občanov a organizácií občianskej spoločnosti zo všetkých členských štátov do nadnárodných projektov a činností, vzhľadom na viacjazyčný charakter Únie a potrebu začleniť málozastúpené skupiny.
- (12) Prístupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny, ktoré využívajú výhody predstupovej stratégie, na jednej strane a krajiny EZVO, ktoré sú stranami Dohody o EHP, na strane druhej, sa uznávajú ako potenciálni účastníci programov Únie, v súlade s dohodami, ktoré boli s nimi uzatvorené. Ďalej, podľa rozhodnutia Rady 2001/822/ES ⁽¹⁾ sú zámorské krajiny a územia oprávnené zúčastniť sa na programe.
- (13) Ciele, ktorými je vytvorenie skutočnej a udržateľnej demokracie a rozvoj prosperujúcej občianskej spoločnosti, by mali byť spoločné pre program a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 232/2014 ⁽²⁾. Krajínám, na ktoré sa nástroj európskeho susedstva vzťahuje, ponúka Únia privilegovaný vzťah vychádzajúci zo vzájomného záväzku k spoločným hodnotám a zásadám.
- (14) Zdroje vyčlenené na komunikačné akcie v rámci tohto nariadenia by tiež mohli prispievať k inštitucionálnej komunikácii v súvislosti s politickými prioritami Únie, pokiaľ sa týkajú všeobecných cieľov tohto nariadenia.
- (15) Program by sa mal v spolupráci s Komisiou a členskými štátmi pravidelne monitorovať a nezávisle hodnotiť, aby bolo možné uskutočniť úpravy nevyhnutné na riadne vykonávanie opatrení.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady 2001/822/ES z 27. novembra 2001 o pridružení zámorských krajín a území k Európskemu spoločenstvu (Rozhodnutie o pridružení zámoria) (Ú. v. ES L 314, 30.11.2001, s. 1).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 232/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj európskeho susedstva (Ú. v. EÚ L 77, 15.3.2014, s. 27).

- (16) Finančné záujmy Únie by sa mali chrániť pomocou proporčných opatrení počas celého výdavkového cyklu vrátane predchádzania nezrovnalostiam, ich odhaľovania a vyšetrovania, spätného získavania stratených, neoprávnených vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov, a ak to bude potrebné, vrátane administratívnych a finančných pokút v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 ⁽¹⁾ (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“) a s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) č. 1268/2012 ⁽²⁾.
- (17) Mali by sa uprednostniť granty na projekty bez ohľadu na ich rozsah, ktoré však majú veľký vplyv, najmä také, ktoré sú priamo spojené s politikami Únie s cieľom podieľať sa na formovaní politického programu Únie. Navyše, podľa zásady riadneho finančného hospodárenia by sa vykonávanie programu malo ďalej zjednodušiť prostredníctvom využívania jednorazových súm, paušálneho financovania a uplatňovania sadzieb jednotkových nákladov.
- (18) S cieľom zabezpečiť kontinuitu podpory financovania, na ktorú sa má vzťahovať program, by sa toto nariadenie malo začať uplatňovať od 1. januára 2014. Z dôvodov naliehavosti by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť bezodkladne po jeho uverejnení.
- (19) Keďže ciele tohto nariadenia, a to prispieť k tomu, aby občania poznali Úniu, jej históriu a rozmanitosť, a podporovať európske občianstvo a zlepšovať podmienky pre občiansku a demokratickú účasť, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodov nadnárodnej a multilaterálnej povahy programu ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (20) V tomto nariadení je na celé obdobie trvania programu zahrnutá výška referenčnej sumy v zmysle bodu 18 Medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou z 2. decembra 2013 o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení ⁽³⁾ bez toho, aby tým boli dotknuté rozpočtové právomoci Európskeho parlamentu a Rady ako sú vymedzené v Zmluve o fungovaní Európskej únie.
- (21) Týmto nariadením by sa mali ustanoviť prechodné opatrenia na monitorovanie akcií, ktoré sa začali pred 31. decembrom 2013 podľa rozhodnutia č. 1904/2006/ES.
- (22) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci v rámci rozsahu a cieľov programu. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ⁽⁴⁾,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa ustanovuje program „Európa pre občanov“ na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020 (ďalej len „program“).
2. V rámci celkového cieľa priblížiť Úniu k občanom má program tieto všeobecné ciele:
 - a) prispievať k tomu, aby občania poznali Úniu, jej históriu a rozmanitosť,
 - b) podporovať európske občianstvo a zlepšovať podmienky pre občiansku a demokratickú účasť na úrovni Únie.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁽²⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1268/2012 z 29. októbra 2012 o pravidlách uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L 362, 31.12.2012, s. 1).

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

Článok 2

Konkrétne ciele programu

Program má tieto konkrétne ciele, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom akcií na nadnárodnej úrovni alebo s európskym rozmerom:

- a) zvyšovať povedomie o pamäti, spoločnej histórii a hodnotách Únie a celi Únie, konkrétne presadzovať mier, svoje hodnoty a blaho svojich národov stimulovaním diskusie, úvah a tvorby sietí;
- b) motivovať k demokratickej a občianskej účasti občanov na úrovni Únie rozvíjaním chápania procesu tvorby politík Únie občanmi a propagovaním príležitostí k spoločenskej a medzikultúrnej angažovanosti a dobrovoľníctvu na úrovni Únie.

Článok 3

Štruktúra programu a podporované akcie

1. Program podporuje európske občianstvo v súlade so všeobecnými cieľmi stanovenými v článku 1 ods. 2 a je rozdelený do týchto dvoch oblastí činnosti:

- a) „Európska pamäť“;
- b) „Demokratická angažovanosť a občianska účasť“.

Tieto dve oblasti činnosti sa doplnia horizontálnymi akciami zameranými na analýzu, šírenie a využívanie výsledkov projektov („zhodnocovacie“ akcie).

2. S cieľom splniť stanovené ciele sa v rámci programu financujú okrem iného tieto druhy akcií, ktoré sa vykonávajú na nadnárodnej úrovni alebo s európskym rozmerom:

- a) činnosti partnerského učenia a spolupráce, ako napríklad:
 - stretnutia občanov, partnerstvá miest, siete partnerských miest,
 - projekty vykonávané prostredníctvom nadnárodných partnerstiev vrátane rôznych druhov zainteresovaných strán uvedených v článku 6,
 - projekty „pamäť“ s európskym rozmerom,
 - výmeny založené okrem iného na využití informačných a komunikačných technológií (IKT) a/alebo sociálnych médií;
 - b) štrukturálna podpora pre organizácie, ako napríklad:
 - subjekty, ktoré sledujú cieľ všeobecného záujmu Únie, vymedzené v článku 177 nariadenia (EÚ) č. 1268/2012,
 - kontaktné miesta programu Európa pre občanov;
 - c) analytické činnosti na úrovni Únie, ako napríklad:
 - štúdie, ktoré sa zameriavajú na otázky súvisiace s cieľmi programu;
 - d) činnosti na zvyšovanie povedomia a šírenie informácií s cieľom využívať a ďalej zhodnocovať výsledky podporovaných iniciatív a zvýrazniť osvedčené postupy, ako napríklad:
 - činnosti na úrovni Únie vrátane konferencií, spomienkových podujatí alebo udeľovaní cien,
 - partnerské hodnotenia, stretnutia expertov a semináre.
3. Iniciatívy súvisiace s akciami uvedenými v odseku 2 sú opísané v prílohe k tomuto nariadeniu.

Článok 4

Opatrenia Únie

1. Opatrenia Únie môžu mať formu grantov Únie alebo verejných zákaziek:
2. Granty Únie sa môžu poskytovať prostredníctvom grantov na prevádzku alebo grantov na akciu.
3. Verejné zákazky sa týkajú obstarávania služieb, napríklad organizovania podujatí, štúdií a výskumu, informačných nástrojov a nástrojov na šírenie, monitorovania a hodnotenia.

Článok 5

Účasť na programe

Program je otvorený pre účasť týchto krajín:

- a) členské štáty;
- b) prístupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovených v príslušných rámcových dohodách, rozhodnutiach Asociačnej rady alebo podobných dohodách;
- c) krajiny EZVO, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o EHP, v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

Článok 6

Prístup k programu

Program je otvorený pre všetky zainteresované strany, ktoré propagujú európske občianstvo a integráciu, najmä pre miestne a regionálne orgány a organizácie, partnerské výbory, organizácie výskumu európskej verejnej politiky („think-tanky“), organizácie občianskej spoločnosti (vrátane združení pozostalých) a kultúrne, mládežnícke, vzdelávacie a výskumné organizácie.

Článok 7

Spolupráca s medzinárodnými organizáciami

Program môže podporovať spoločné činnosti v oblasti, na ktorú sa vzťahuje, s príslušnými medzinárodnými organizáciami, ako sú napríklad Rada Európy a Unesco, na základe spoločných príspevkov a v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.

Článok 8

Vykonávanie programu

1. Komisia vykonáva program v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.
2. Komisia na účely vykonávania programu prijíma ročné pracovné programy formou vykonávacích aktov v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 9 ods. 2. Ročné pracovné programy stanovujú sledované ciele, očakávané výsledky, metóda vykonávania a celková suma plánu financovania. Obsahujú aj opis akcií, ktoré sa majú financovať, orientačné sumy vyčlenené na každú akciu a orientačný harmonogram vykonávania. Ročné pracovné programy obsahujú v prípade grantov priority, základné hodnotiace kritériá a maximálnu mieru spolufinancovania.

Článok 9

Výbor

1. Komisii pomáha výbor. Tento výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje sa na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 10

Konzultácie so zainteresovanými stranami

Komisia vedie pravidelný dialóg s príjemcami programu a príslušnými partnermi a expertmi.

Článok 11

Súlad s inými nástrojmi Únie

Komisia zabezpečí súlad a komplementárnosť medzi týmto programom a nástrojmi v iných oblastiach činnosti Únie, najmä v oblasti vzdelávania, odborného vzdelávania a mládeže, športu, kultúry a audiovizuálneho sektora, základných práv a slobôd, sociálneho začleňovania, rodovej rovnosti, boja proti diskriminácii, v oblasti výskumu a inovácie, informačnej spoločnosti, rozširovania a vonkajšej činnosti Únie.

Článok 12

Rozpočet

1. Finančné krytie na vykonávanie programu na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020 je 185 468 000 EUR.
2. Ročné rozpočtové prostriedky schvaľuje Európsky parlament a Rada v medziach viacročného finančného rámca.
3. Zdroje vyčlenené na komunikačné akcie v rámci tohto nariadenia môžu tiež úmerne prispievať k pokrytiu inštitucionálnej komunikácie v súvislosti s politickými prioritami Únie, pokiaľ sa týkajú všeobecných cieľov tohto nariadenia.

Článok 13

Ochrana finančného záujmu Únie

1. Komisia zabezpečí, aby sa pri realizácii akcií financovaných v rámci tohto nariadenia chránili finančné záujmy Únie uplatňovaním preventívnych opatrení proti podvodom, korupcii a akýmkoľvek iným nezákonným činnostiam, účinnými kontrolami a v prípade zistenia nezrovnalostí vymáhaním nenáležite vyplatených súm a prípadne aj účinnými, primeranými a odrádzajúcimi administratívnymi a finančnými sankciami.
2. Komisia alebo jej predstavitelia a Dvor audítorov sú oprávnení vykonávať audit na základe dokladov a kontroly na mieste u všetkých príjemcov grantu, zmluvných dodávateľov a subdodávateľov, ktorí v rámci programu prijali finančné prostriedky Únie.

3. Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) môže viesť vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste u hospodárskych subjektov priamo alebo nepriamo dotknutých takýmto financovaním v súlade s ustanoveniami a postupmi stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999⁽¹⁾ a v nariadení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96⁽²⁾ s cieľom zistiť, či došlo k podvodu, korupcii alebo akejkoľvek inej nezákonnej činnosti vplyvujúcej na finančné záujmy Únie v súvislosti s dohodou alebo rozhodnutím o grante alebo so zmluvou financovanou z tohto programu.

4. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 2 a 3, dohody o spolupráci s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, zmluvy a dohody a rozhodnutia o grantoch vyplývajúce z vykonávania tohto nariadenia obsahujú ustanovenia, v ktorých sa Komisia, Dvor audítorov a úrad OLAF výslovne oprávňujú vykonávať takéto audity a viesť vyšetrovania v súlade so svojimi právomocami.

Článok 14

Komunikácia

Komisia členským štátom poskytuje informácie o projektoch, ktorým boli udelené finančné prostriedky Únie, a to tak, že im rozhodnutia o výbere doručí do dvoch týždňov od ich prijatia.

Článok 15

Monitorovanie a hodnotenie

1. Komisia zabezpečuje pravidelné monitorovanie programu na základe jeho cieľov a prostredníctvom ukazovateľov týkajúcich sa výkonnosti. Výsledky procesu monitorovania a hodnotenia sa využívajú pri vykonávaní programu. Monitorovanie zahŕňa najmä vypracúvanie správ uvedených v odseku 4 písm. a) a c).

V prípade potreby sa ukazovatele rozčlenia podľa pohlavia a veku.

2. Pokiaľ ide o konkrétne ciele uvedené v článku 2, pokrok sa meria na základe ukazovateľov ustanovených v prílohe k tomuto nariadeniu.

3. Komisia zabezpečuje, že sa vykonáva pravidelné, externé a nezávislé hodnotenie programu a pravidelne podáva správy Európskemu parlamentu.

4. Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov:

- a) do 31. decembra 2017 priebežnú hodnotiacu správu o získaných výsledkoch a kvalitatívnych a kvantitatívnych aspektoch vykonávania programu;
- b) do 31. decembra 2018 oznámenie o pokračovaní programu;
- c) do 1. júla 2023 správu o následnom hodnotení.

Článok 16

Prechodné ustanovenie

Rozhodnutie č. 1904/2006/ES sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2014.

Akcie, ktoré sa začali pred 31. decembrom 2013 podľa rozhodnutia č. 1904/2006/ES, sa až do ukončenia naďalej riadia uvedeným rozhodnutím.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 z 25. mája 1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) (Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 1).

⁽²⁾ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

Ako sa ustanovuje v článku 21 nariadenia o rozpočtových pravidlách, programu sa môžu poskytnúť finančné prostriedky zodpovedajúce prideleným príjmom plynúcim z vrátenia nenáležite vyplatených súm podľa rozhodnutia č. 1904/2006/ES.

Článok 17

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2014.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Luxemburgu 14. apríla 2014

Za Radu
predseda
A. TSAFTARIS

PRÍLOHA

I. OPIS INICIATÍV

Doplnkové informácie o prístupe k programu

OBLASŤ ČINNOSTI 1: Európska pamäť

Táto oblasť podporuje činnosti, ktoré podnecujú úvahy o európskej kultúrnej rozmanitosti a spoločných hodnotách v najširšom zmysle so zreteľom na rodovú rovnosť. Finančné prostriedky sa môžu sprístupniť na iniciatívy, v rámci ktorých sa uvažuje o príčinách totalitných režimov v moderných dejinách Európy (najmä, nie však výlučne, nacizmu, ktorý viedol k holokaustu, fašizmu, stalinizmu a totalitných komunistických režimov), a na pripomínanie si obetí ich zločinov. Táto oblasť činnosti môže zahŕňať aj činnosti týkajúce sa iných medzných momentov a referenčných bodov v najnovších dejinách Európy. Konkrétne sa v nej uprednostnia akcie, ktoré podnecujú tolerantnosť, vzájomné porozumenie, medzikultúrny dialóg a zmierenie ako spôsob vyrovnania sa s minulosťou a budovania budúcnosti, predovšetkým s cieľom osloviť mladšiu generáciu.

Na túto oblasť sa orientačne použije približne 20 % z celkového rozpočtu programu.

OBLASŤ ČINNOSTI 2: Demokratická angažovanosť a občianska účasť

Táto oblasť činnosti bude obsahovať činnosti, ktoré sa vzťahujú na občiansku účasť v najširšom zmysle, a zameria sa najmä na štruktúrovanie metód s cieľom zabezpečiť trvalý účinok financovaných činností.

Uprednostnia sa iniciatívy a projekty s prepojením na politický program Únie.

Môže zahŕňať aj projekty a iniciatívy, ktorými sa rozvíjajú príležitosti na vzájomné porozumenie, medzikultúrny dialóg, solidaritu, spoločenskú angažovanosť a dobrovoľníctvo na úrovni Únie.

Na to, aby sa zvýšila demokratická účasť mladých ľudí a účasť žien na rozhodovaní v politickej a hospodárskej oblasti, je potrebné vynaložiť ešte veľa úsilia. Ich hlasy by mali viac počúvať a zohľadňovať tí, ktorí sú zodpovední za politické rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú život ľudí.

Na túto oblasť sa orientačne použije približne 60 % z celkového rozpočtu programu.

HORIZONTÁLNA AKCIA: Zhodnocovanie

Táto akcia sa vymedzí pre celý program a bude sa vzťahovať na oblasti činnosti 1 a 2.

Podporia sa ňou iniciatívy, ktoré posilňujú prenosnosť výsledkov, poskytujú lepšiu návratnosť investícií a rozširujú učenie sa zo skúseností. Dôvodom existencie tejto akcie je ďalšie „zhodnocovanie“ a využívanie výsledkov iniciatív, ktoré sa začali, s cieľom zabezpečiť ich trvalý účinok.

Bude zahŕňať „budovanie kapacít“ – vývoj podporných opatrení na výmenu najlepších postupov, spájanie skúseností zainteresovaných strán na miestnej a regionálnej úrovni vrátane verejných orgánov a rozvoj nových zručností, napríklad prostredníctvom odbornej prípravy. K posledným uvedeným cieľom by mohli patriť partnerské výmeny, odborná príprava školiteľov a napríklad aj vývoj nástrojov IKT poskytujúcich informácie o organizáciách alebo projektoch financovaných v rámci programu.

Na túto akciu sa orientačne použije približne 10 % z celkového rozpočtu programu.

II. RIADENIE PROGRAMU

Program bude rozvíjať zásadu viacročných partnerstiev založených na dohodnutých cieľoch, bude sa opierať o analýzu dosiahnutých výsledkov, aby sa zabezpečili vzájomné výhody pre občiansku spoločnosť, ako aj pre Úniu.

Vo všeobecnosti sa uprednostnia granty na projekty bez ohľadu na ich rozsah, ktoré však majú veľký vplyv, najmä také, ktoré sú priamo spojené s politikami Únie, s cieľom podporiť účasť na formovaní politického programu Únie. V rámci možnosti sa zohľadní zemepisná rovnováha.

Riadenie programu a väčšinu akcií môže centrálnie riadiť výkonná agentúra.

Všetky akcie sa budú realizovať na nadnárodnom základe alebo by mali mať európsky rozmer. Akcie podporia mobilitu občanov a výmenu myšlienok v rámci Únie.

Prvky vytvárania sietí a zamerania sa na násobiace účinky vrátane využívania najmodernejších IKT a sociálnych médií, najmä s cieľom osloviť mladšiu generáciu, budú dôležité a odzrkadlia sa v druhoch činností, ako aj v kategóriách zapojených organizácií. Výrazne sa podporí interakcia a synergia medzi rôznymi typmi zainteresovaných strán zapojených do programu.

Rozpočet programu môže pokryť aj výdavky spojené s činnosťami prípravy, sledovania, monitorovania, auditu a vyhodnocovania, ktoré sú priamo vyžadované na riadenie programu a realizáciu jeho cieľov, najmä štúdie, stretnutia, informačné a publikačné činnosti, výdavky spojené so sieťami IT na výmenu informácií, ako aj všetky ostatné výdavky na administratívnu alebo technickú pomoc, o ktorých môže Komisia rozhodnúť v rámci riadenia programu.

Celkové administratívne výdavky programu budú primerané úlohám stanoveným v programe.

Komisia môže v prípade potreby vykonávať informačné, publikačné činnosti a činnosti šírenia informácií, a tým zabezpečiť rozsiahle znalosti a vysoký vplyv činností, ktoré sa podporujú v rámci programu.

Vyčlenený rozpočet môže zahŕňať aj inštitucionálnu komunikáciu v súvislosti s politickými prioritami Únie.

Na riadenie programu sa vyčlení približne 10 % z celkového rozpočtu programu.

III. MONITOROVANIE

V rámci konkrétnych cieľov uvedených v článku 2 sa opisujú výsledky, ktorých dosiahnutie sa programom sleduje. Pokrok sa bude merať pomocou ukazovateľov týkajúcich sa výkonnosti ako sú:

Konkrétny cieľ 1: zvyšovať povedomie o pamäti, spoločnej histórii a hodnotách Únie a cieľi Únie, konkrétne presadzovať mier, hodnoty Únie a blaho svojich národov, a to stimulovaním diskusie, úvah a tvorby sietí.

Ukazovatele pokroku:

- počet priamo zapojených účastníkov,
- počet osôb nepriamo dotknutých programom,
- počet projektov,
- kvalita prihlášok projektov a miera, akou sa môžu výsledky vybraných projektov ďalej využívať/odovzdávať,
- percentuálny podiel žiadateľov, ktorí prihlášku podali prvýkrát.

Konkrétny cieľ 2: motivovať k demokratickej a občianskej účasti občanov na úrovni Únie rozvíjaním chápania procesu tvorby politik Únie občanmi a propagovaním príležitostí k spoločenskej a medzikultúrnej angažovanosti a dobrovoľníctvu na úrovni Únie.

Ukazovatele pokroku:

- počet priamo zapojených účastníkov,
- počet osôb nepriamo dotknutých programom,
- počet zúčastnených organizácií,
- vnímanie Únie a jej inštitúcií prijemcami,
- kvalita prihlášok projektov,
- percentuálny podiel žiadateľov, ktorí prihlášku podali prvýkrát,
- počet nadnárodných partnerstiev vrátane rôznych druhov zainteresovaných strán,
- počet sietí partnerských miest,
- počet a kvalita politických iniciatív nadväzujúcich na činnosti podporené programom na miestnej alebo európskej úrovni,
- geografický rozsah činností:
 - i) porovnanie medzi percentuálnym podielom projektov predložených jedným členským štátom ako hlavným partnerom a percentuálnym podielom počtu jeho obyvateľov na celkovom počte obyvateľov Únie,
 - ii) porovnanie medzi percentuálnym podielom projektov vybraných z členského štátu ako hlavného partnera a percentuálnym podielom počtu jeho obyvateľov na celkovom počte obyvateľov Únie,
 - iii) porovnanie medzi percentuálnym podielom projektov predložených jedným členským štátom ako hlavným partnerom alebo jedným z partnerov a percentuálnym podielom počtu jeho obyvateľov na celkovom počte obyvateľov Únie,
 - iv) porovnanie medzi percentuálnym podielom projektov vybraných z členského štátu ako hlavného partnera alebo jedného z partnerov a percentuálnym podielom počtu jeho obyvateľov na celkovom počte obyvateľov Únie.

IV. KONTROLY A AUDITY

Pre projekty vybrané v súlade s týmto nariadením sa zavedie systém auditu na základe odberu vzoriek.

Príjemca grantu musí Komisii sprístupniť všetky podporné dokumenty týkajúce sa výdavkov v období piatich rokov od dátumu poslednej platby grantu. Príjemca grantu je povinný zabezpečiť, aby sa v prípade potreby podporné dokumenty patriace partnerom alebo členom sprístupnili Komisii.
